

HART VAN DE STAD KRANT

Een uitgave van de Vereniging
voor de Pieters- & Academiewijk
en Levendaal-West

INHOUD: Pleinvrees blz. 2; Pieterskerk lezing blz.3;
Breestraat blz.3; Autoluwe binnenstad blz.4;
Gemeentearchief blz.6; Groencomplex
blz.6; Jaarverslag 1992 blz.8; Laatste nieuws blz 9;
Ledenvergadering blz.10

Redactie:
J.J.M. Gerritsen
Lay-out:
J.J.M. Gerritsen
nummer 65
april '93
oplage 2.300

Koninginnedag 1993

30 april 1993

Promenadeconcert

verzorgd door

Streekmuziekschool Leiden e.o.

in de **Waalse Kerk**
Breestraat 62

aangeboden door

**Vereniging voor Pieters- en
Academiewijk en Levendaal-west**

aanvang 14.00 uur

toegang gratis

PLEINVREES

De Leidse binnenstad kent geen echt stadsplein: geen grote, vrije, open ruimte waar men even heen vlucht als het stadsgevoel ons teveel wordt, geen rustpunt om eens even vrij adem te halen en zich te laten neervallen op een bank om al dat hektische gedoe eens vanaf een veilige afstand te bekijken. Dit is natuurlijk niet zonder reden. In een stad haast men zich, loopt men elkaar voor de voeten op te smalle trottoirs, verdringt men zich voor marktkramen en in winkels, en neemt men het onvermijdelijke lawaai en de uitlaatgassen voor lief. Want iedere vierkante meter kost geld en moet geld opbrengen. Ruimte is schaars en vrije ruimte is verspilling. Wie het er niet mee eens is blijft maar thuis.

De omwonenden van de Garenmarkt wisten dit allang. In de 60-er jaren was de eens rustieke Garenmarkt al van een deel van zijn bebouwing ontdaan, en het braakliggende terrein was tot aan de Korevaarstraat -voorlopig naar toen gezegd werd- herschapen in een rommelig parkeerterrein, in afwachting van betere tijden. Maar die tijden kwamen niet. Integendeel, in november vorig jaar kwam de gemeente met het plan om het plein door herbestrating een permanente bestemming als parkeerterrein te geven. Daarnaast zou het plein op hoogtijdagen gaan functioneren als 'evenementenplein'. Dit laatste op voorstel van de 3 Octobervereniging, die zelfs aanbood een deel van de aanlegkosten te betalen. Twee bestemmingen voor één terrein, en nog geld toe, mooier kan het niet.

Op de inspraakavond die 7 december plaats vond bleek dat de bewoners daar anders over dachten. Naast de parkeeroverlast buitenshuis dreigde nu ook nog eens geluidsoverlast in huis bij de te verwachten evenementen. En waarom een parkeerterrein als de parkeergarage aan de overkant nauwelijks gebruikt wordt? Was wethouder Walenkamp nu zijn plannen met de autoluwe binnenstad vergeten? De vergaderruimte van de Synagoge op het Levendaal was overvol, de stemming was rebels. Er was ook al ontevredenheid over de manier waarop het Vredesmonument ongevraagd op het plein was terecht gekomen. Dat was het goede moment voor twee woonsters, Ine de Bock en Marjan v.d.

Wel, om te komen met hun plan voor een autovrij plein, omzoomd met bomen en banken, met plaats voor een terras, met speelgelegenheid voor kinderen. Een plein kortom waar het goed toeven is, zoals je ze bijvoorbeeld in Frankrijk vindt, een kleine oase van rust en ontspanning. De gemeente zou intussen samenwerking moeten zoeken met de eigenaar van de Sandersgarage: er zijn heel wat verbeteringen nodig om die garage voor automobilisten even aantrekkelijk te maken als parkeergelegenheid in de open lucht. De meeste bewoners vonden het een aardig plan, en zelfs bij de aanwezige ambtenaren leek een begin van sympathie aanwezig. Hierdoor aangemoedigd kondigden de initiatiefneemsters aan het plan wat verder uit te werken, de hoofdpunten op papier te zetten, een nieuwe buurtvergadering te beleggen en een brief, voorzien van zoveel mogelijk handtekeningen, naar de gemeente te sturen.

Zo gezegd zo gedaan. Op 28 december vond een nieuwe buurtvergadering plaats. Architect Piet van Veen, eveneens buurtbewoner, had een alternatieve opzet voor het plein getekend. De aanwezige bewoners konden zich wel in het ontwerp vinden, er ontstond alleen wat discussie over het voorstel van de architect aan de Raamsteeg een rijtje woningen neer te zetten. Gedeeltelijk bebouwen van het plein zou de haalbaarheid van een autovrije Garenmarkt vergroten. Drie dagen na deze bijeenkomst ging een brief van de buurt uit naar de gemeente en naar de politieke partijen in de gemeenteraad. De brief werd, behalve door 47 buurtbewoners, ook door de wijkvereniging ondertekend ter ondersteuning van het pleidooi voor een autovrij plein. Wel heeft de wijkvereniging ten aanzien van de gedeeltelijke bebouwing aan de Raamsteegzijde een voorbehoud gemaakt. Als je aan één zijde huizen bouwt verliest het plein zijn open karakter, ook de bomen zouden aan die zijde verdwijnen. Van een echt stadsplein zou dan eigenlijk geen sprake meer zijn. Later, in een gesprek dat hij op 4 februari met de buurtvertegenwoordigers heeft, voert wethouder Van Rij overigens hetzelfde bezwaar aan tegen dit onderdeel van het plan. Inmiddels heeft de gemeente besloten de plannen toch in de oorspronkelijke opzet uit te voeren. Dat betekent nog niet dat alle inspraak vergeefs is geweest. Aan de ingekomen reacties (behalve de buurt rea-

...Malle
Ja-n
BISTRO

NIEUWSTEEG 11 LEIDEN
TEL. 071 - 123888

KLAASSENS

Beel-Hans-Haar-Hoog
BRZSTRAAT 114 AB LEIDEN

SCHOENWINKEL
"BRABANT"

NOORDEINDE 42
TEL.: 071-149813

WALDLÄUFER	HELIOFORM
MEINDL	MEPHISTO
BUFFLOX	PICARDI
AVANG	ARA
	BOMMEL

EN VELE ANDERE
BEKENDE MERKEN

HART VAN DE
STAD KRANT

Een uitgave van de Vereniging
voor de Pieters- & Academiewijk
en Levendaal-West

geerden ook twee kerkgenootschappen, architect Taco Mulder, en een aantal particulieren) is behoorlijk veel aandacht besteed. Aan de Raamsteegzijde is het plan aangepast: de rijweg en het trottoir worden aan die kant iets breder. De gemeente voelt zich door de bewoners gesteund in zijn streven de Sanders-garage beter toegankelijk, veiliger en aantrekkelijker te maken. De lelijke Aldi-markt gevel staat opnieuw op de agenda. De gemeente heeft beloofd duidelijke beperkingen te zullen opleggen aan geluidhinderlijke evenementen: niet meer dan acht dagen per jaar, tot uiterlijk 23 uur en op zaterdag tot 24 uur. Afgewacht moet worden of de gemeente die laatste belofte ook waar zal maken. Dat vergt een goede handhaving van gemeentelijke regels, en daaraan -de praktijk wijst het uit- ontbreekt het nogal eens.

Maar het idee van een rustgevend plein, een bron van ruimte, licht en lucht, is jammer genoeg ter ziele. Een plein met alleen maar als functie dat je er op adem kunt komen en ervan kunt genieten, dat boezemt de beleidsmakers vrees in. Pleinvrees. In het gesprek tussen wethouder en buurtbewoners kwam dit mooi tot uiting:

"Marjan van der Wel vraagt waarom het plein niet sowieso autovrij gemaakt kan worden.

Tjeerd van Rij antwoordt dat dat politiek ondenkbaar is.

Bovendien blijkt dat de meeste automobilisten niet te overtuigen zijn van de mogelijkheid de stad te bezoeken zonder auto. Men ervaart dat als vrijheidsberoving. Hij denkt dat als de Garenmarkt autovrij zal worden het een stil plein zal blijven... Hij vraagt zich af of een autovrije Garenmarkt echt zal functioneren.

Marjan van der Wel zegt een stil plein juist mooi te vinden. Dat haalt de mensen uit hun huizen."

Het heeft iets aandoenlijks, die eenzame stem die pleit voor het politiek ondenkbare en die zich niet tot zwijgen laat brengen door de vrijheid van automobilisten om de stad voor hun eigen genoegen onleefbaar te maken voor de rest.

Maar die stem getuigt ook van visie. Een stad die zenuwcentrum van activiteiten wil zijn moet ook de mogelijkheid bieden om de geplaagde zenuwen tot rust te brengen. Daar zou die stad uiteindelijk zelf ook wel bij varen.

Joep Creighton

Pieterskerklezing nr. 8

Zondag 25 april 1993

Lezing: 'Turen in de dertiende-eeuwse mist'.

Spreker: prof. dr. F.P. van Oostrom.

Plaats: Pieterskerk, ingang Pieterskerkhof 1a.

Aanvang: 14.00 uur.

Toegangsprijs: f 5,-.

Na afloop wordt er thee geschonken en bestaat de mogelijkheid een rondleiding door de kerk te volgen.

De vroegste geschiedenis van de Pieterskerk is, zoals zoveel uit Hollands eerste middeleeuwen, in nevelen gehuld, en zal dat bij gebrek aan informatiebronnen moeten blijven. Toch zal prof. van Oostrom tijdens deze achtste Pieterskerklezing trachten met enig combineren, deduceren en ook... speculeren, een beeld te schetsen van de wereld waarin de Pieterskerk in de dertiende eeuw stond.

Hij zal daartoe ingaan op het leven van de Hollandse grafelijke familie, in het bijzonder graaf Willem II, die in de Pieterskerk gedoopt werd, en diens zoon graaf Floris V. Ook zal hij de boeiende gestalten onthullen van de grote Vlaamse dichter Jacob van Maerlant en van de adellijke dames in wier schoot tijdens de jaren tussen Willem II en Floris V het lot van Holland grotendeels berustte.

Prof. van Oostrom is hoogleraar Nederlandse letterkunde aan de Rijkuniversiteit te Leiden.

BREESTRAAT

Ruim twee jaar geleden vond een groot-scheepse herinrichting van de Breestraat plaats. De trottoirs werden verbreed, het

wegdek werd vernieuwd, en kosten noch moeiten werden gespaard voor het beoogde doel: een publieksvriendelijke winkelpromenade waarmee de Breestraat iets van zijn oude luister zou terugwinnen. Bussen en taxi's mochten niet harder dan 15 km. per uur, en verder werden alleen fietsers op het wegdek toegelaten. Het resultaat bleef vanaf het begin achter bij de hooggespannen verwachtingen. Met name de eindeloze stoeten NZH bussen

FIRMA DE GEUS

Specialiteiten: Boerenkaas - Wijnen - Dieetartikelen

DOEZASTRAAT 8 - 2311 HB - LEIDEN

VERBODEN TOEGANG

RESTAURANT ART. 461.

KAISERSTRAAT 7 LEIDEN TEL. 071-143388

maakten het de passanten bijna onmogelijk zich op een winkelpromenade te wanen. Maar je kon tenminste betrekkelijk ongestoord over de verbrede trottoirs lopen en zonder levensgevaar de straat oversteken. Wat is er sindsdien veranderd? De snelheidsbeperkingen zijn blijkbaar op een dag ingetrokken, de borden zijn er niet meer. Brommers rijden allang weer ongehinderd door de Breestraat; veelal met opgevoerde moter en opengewerkte uitlaat, dus met een oorverdovend lawaai. Taxi's en brommers doen hun best om de 50-km grens te halen en zo mogelijk te overschrijden. Het oversteken is opnieuw een avontuur geworden waarvan de gelukklge afloop allerminst tevoren vaststaat. En wie ongedeerd de overkant heeft weten te bereiken moet regelmatig uitwijken voor reclameborden, die hem de weg versperren of voor slordig op het trottoir geparkeerde fietsen. Wat doet de politie? Het komt inderdaad voor dat een politieauto langskomt; men kan dan constateren dat er een duidelijk matigend effect van uitgaat. Maar nauwelijks is de politie uit het oog verdwenen of de veelal jeugdige verkeersdeelnemers vallen weer terug in hun hanige, luidruchtige rijgedrag. Wat is eigenlijk de zin van ingrijpende herinrichtingen en dure onversteking van de centrumfunctie van de binnenstad, wanneer het publiek niet eens veilig en ontspannen over straat kan lopen? Is het echt helemaal niet mogelijk om op de drukke middaguren en op zaterdag op straat te posteren? Of zijn er nog andere manieren om het verblijfsklimaat op de Breestraat te verbeteren? Misschien zijn die vragen minder gemakkelijk te beantwoorden dan het lijkt. Maar er moet wel over nagedacht worden.

J. Cr.

De Autoluwe Binnenstad

Begin vorig jaar werd het Leidse nieuws gedomineerd door het voornemen van B&W om de binnenstad autoluw te maken. Nu, een jaar later, is dat voornemen zèlf in de luwte geraakt. De uitvoering van concrete verkeersmaatregelen lijkt nog ver weg. In enkele andere steden is intussen weer

wat meer ervaring opgedaan met maatregelen in deze sfeer. In januari '92 is in Utrecht een proef van start gegaan, waarbij op zaterdagen de binnenstad is afgesloten voor dóórgaand autoverkeer. Op 25 maart van dat jaar vond in Amsterdam een referendum plaats, waarbij kon worden gekozen tussen marginaal of verregaand weren van auto's uit de binnenstad; een kleine meerderheid koos voor verregaand. Maastricht heeft autowerende maatregelen getroffen, na eerst een grote parkeergarage te hebben gebouwd onder het Vrijthof. Daar wordt ook geëxperimenteerd met een stadsdistributiesysteem, om de overlast van laden en lossen door grote vrachtwagens te verminderen.

De proef in Utrecht is interessant in relatie tot Leiden. Beide steden hebben gemeen dat zij niet beschikken over een verkeersring dicht om de binnenstad heen. In de meeste andere steden ligt deze op of om de oude singels, b.v. in Groningen, Amsterdam en Haarlem.

Groningen heeft de binnenstad in 1977 verdeeld in "kwadranten", als een taart die in vier punten is gesneden. De kwadranten zijn vanaf de ring ontsloten. Onderling zijn ze voor auto's van elkaar geïsoleerd door de belangrijkste winkelpromenades naar de centraal gelegen Grote Markt. Alleen bussen, taxi's en langzaam verkeer doorsnijden deze promenades op enkele plaatsen. Zonder verkeersring was zo'n oplossing niet denkbaar.

Utrecht heeft een langgerekte binnenstad, waarbij de Oude en de Nieuwe Gracht in de lengterichting ooit de hoofdaders vormden. Dwars daarop waren er alleen vrij smalle straten. Tussen de twee wereldoorlogen zijn de straten tussen het Vredenburg, het Janskerkhof en de Maliesingel zo verbreed, dat er een dwarsroute ontstond die het moderne verkeer aankon. Dat is tot op heden de enige oost-west-verbinding door het centrum met een noemenswaardige capaciteit.

Utrecht is het centrale verkeersknooppunt van Nederland, dus deze verbinding werd snel ontoereikend. De laatste decennia zijn er forse rondwegen dóór en om de buitenwijken aangelegd en is doorgaand verkeer in de binnenstad ontmoedigd. Om het centrum toch toegankelijk te houden

Het Smalle Pandje Met De Brede Sortering
Sanders Wijnhuis - Doezastraat 12

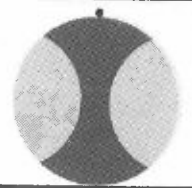
>> **au fin bec** <<

FABERS

Kloksteeg 13 2311 SK Leiden Tel.: 071-124012

4klokhuis

Breestraat 116 Leiden tel. 121005
off. dealer arabia alessi stelton

look *schie*

Lid A.N.V.O.

Hans van Schie Breestraat 140 2311 CX Leiden Tel. 071-122213

voor vooral winkelende autogebruikers, zijn er veel parkeergarages rond het kernwinkelgebied gebouwd. Toch blijft de binnenstad, zonder verdere doorbraken en kaalslag, ongeschikt voor het verkeersaanbod.

Omdat de mobiliteit blijft toenemen, dreigt men met verkeersmaatregelen achter de feiten aan te blijven lopen, ten koste van de leefbaarheid. Daarom is onlangs gekozen voor een bovengrondse sneltram (van Vleuten naar de Uithof, later door naar Zeist), die op de oost-west-route doorgaand autoverkeer helemaal zal verdringen. Er zijn zelfs plannen om de riante stadsautoweg op de voormalige Cathrijnesingel (onder het welbekende winkelcentrum Hoog Catharijne door) te versmallen en de singel weer open te graven, zoals de Leidse Rijn- en Schiekade...! Voor deze ingrepen zal nog heel wat tijd en geld nodig zijn. De zaterdagproef loopt er in zekere zin op vooruit.

Wat zijn de effekten van de beperking van het zaterdagse autoverkeer in het Utrechtse centrum? Vóór de proef kwam ruim éénderde van de winkelbezoekers met de auto en was goed voor bijna tweederde van de omzet.

Onderzoek, in opdracht van de gemeente, de Kamer van Koophandel en de vereniging Centrum Utrecht, liet zien dat aanvankelijk vooral het oostelijke deel van het centrum te lijden had van de beperking. Het westelijke deel (met veel permanent autovrije winkelstraten) is, via Hoog Catharijne, met het Centraal Station verbonden en trekt veel openbaar-vervoerklienten. Het oostelijke deel moet het meer hebben van auto-klienten, maar de riante parkeergarage-kapaciteit ligt in het westelijke deel.

Versoepelingen, ten gunste van het parkeren in het oostelijke deel, deden de omzet herstellen. Per saldo is er geen merkbare omzet-daling opgetreden met deze proef! Hij duurt nog voort.

In 1991 was er een experiment in Enschede dat verder ging dan het Utrechtse: donderdag- en vrijdagavonden en delen van zaterdag en zondag was de gehele binnenstad afgesloten voor autoverkeer, met slagbomen (één toegang, twee uitgangen)! Alleen alarmverkeer, taxi's en bewoners met vergunning konden in en uit. De effecten op de omzetten verschilden nogal per ondernemer, maar leken per saldo niet negatief.

Voor Leiden valt van dit experiment waarschijnlijk weinig te leren, want de "binnenstad" van Enschede is zeer klein en de omringende wegen zijn riant.

Ook de omzetzakkingen, waarmee Groningse ondernemers te kampen hadden bij de invoering van de gescheiden kwadranten, waren binnen een jaar weer ingelopen. Er

liggen nu plannen om de Groningse binnenstad niet alleen te vrijwaren van dóór-gaand verkeer, maar om deze geheel "autoluw" te maken, zoals beoogd voor een deel van het Leidse stadshart. Vooral winkeliers die afhankelijk zijn van auto-klienten zijn daar sceptisch over. Het merendeel der ondernemers en hun vertegenwoordigers is echter optimistischer, omdat er aan de binnenstadsring parkeergarages zullen worden gebouwd, vanwaar winkelwandelroutes naar het kernwinkelgebied voeren. Tevens wordt ook hier gedacht aan een stadsdistributiecentrum.

In Amsterdam stagneert het autoluw maken na het referendum. Dat komt doordat het stadsbestuur, uit democratische overwegingen, het plan in zeer bescheiden stappen ten uitvoer legt. Daarbij wordt het, bij elk stapje weer, genoodzaakt te zoeken naar oplossingen voor de toename van de parkeerdruk op omliggende straten. De les is dat men beter beter hele buurten ineens kan aanpakken.

In het algemeen kan worden opgemerkt, dat verkeersmaatregelen beter bespreekbaar zijn dan parkeermaatregelen. Terwijl met beperkende maatregelen in stadscentra voornamelijk wordt gesproken over ondernemersbelangen, komen bij parkeerrestricties ook de plaatselijke bewoners in beeld. Ook in Leiden.

Onduidelijkheid over parkeermogelijkheden en ontsluitingsroutes veroorzaakt zoekverkeer. Als duidelijk is dat in een buurt geen versnipperde beetjes kortparkeerplaatsen aanwezig zijn, maakt ook de parkeergarage weer meer kans om benut te worden.

De opstelling van ondernemers en hun vertegenwoordigers is gelukkig wat genuanceerder geworden. Decennia lang is de grammofoonplaat grijsgedraaid dat, als auto's niet onbelemmerd dicht bij winkels kunnen komen, het publiek naar voorsteden en dorpen zal uitwijken. Dat binnensteden hun specifieke charme hebben en na kaalslag niet aantrekkelijk blijven, noch ècht goed toegankelijk voor auto's worden, dringt vaak maar moeizaam door. Wet- houder Walenkamp sprak nog recent van de Leidse "Slaapkamer van Koophandel", vanwege haar hardnekkig eenzijdige visie. Maar gaandeweg overtuigt de, door bestuurders met wat meer lef en visie gecreëerde praktijk. Stel je voor dat in de Haarlemmerstraat alle verkeer, inclusief tram, zich weer tussen het winkelend publiek door mag trachten te wurmen...!

Hans van Gelderen

Ook interieur artikelen en zijden bloemen

HOSMAN Bloemsierkunst

Breestraat 115, tel. 121192, t.o. het Stadhuis

Bouwplan Gemeentearchief

De omwonenden van het Gemeentearchief hebben onlangs een uitnodiging ontvangen voor een informatie-avond over de aanbouw van het Gemeentearchief. Als u dit leest is die avond al geweest. Ten tijde van het schrijven van dit stukje moet die avond nog komen. B & W zijn tot de conclusie gekomen, dat het ontwerp van B & D architecten bv verder als uitgangspunt kan dienen voor het maken van een definitief ontwerp.

Deze keus zal op 22 april a.s. voor advies worden voorgelegd aan de gezamenlijke commissies voor volkshuisvesting en ruimtelijke ordening en voor onderwijs, cultuur en emancipatie.

In de planopzet wordt een scheiding gecreëerd tussen de publieksfuncties en de ruimten, die alleen toegankelijk zijn voor archiefmedewerkers. Daarom zijn in de nieuwbouw op de begane grond de volgende functies ondergebracht:

- hoofdentree (Boisotkade) met trappen en lift

- balie

- koffiehoeke en winkeltje

- studiezaal en vergaderruimte

- toiletten en lockers.

De Pilgrims-collectie is buiten de openingstijden van het archief via een eigen toegang in de nieuwbouw aan de Vliet toegankelijk.

De aansluiting op de oude panden is transparant uitgevoerd, zodat de oude gevels zichtbaar blijven. Hierin zijn de trappen en de lift gesitueerd.

Het materiaal van de gevels is baksteen. De gevelbeëindiging aan de Vlietkant is van natuursteen.

Het ligt in de bedoeling om in het vervolg een ontwerpteam samen te stellen waarin vertegenwoordigers uit de buurt kunnen deelnemen.

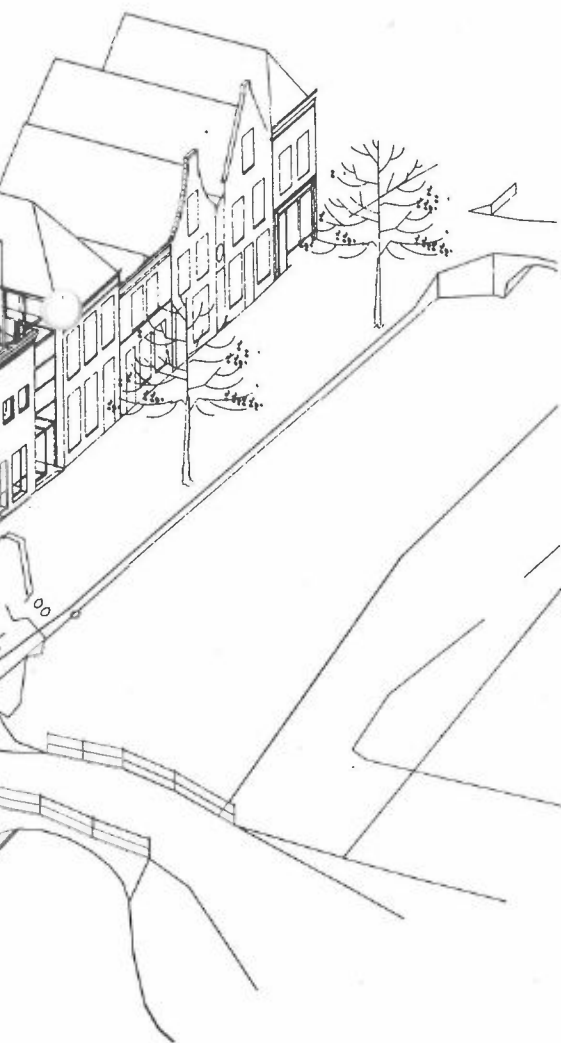
Het Groencomplex: nieuwe ontwikkelingen

Op 3 nov. j.l. hebben gemeente en architecten nieuwe bouwplannen bekend gemaakt voor het voormalige Groencomplex. In de Hart van de Stadkrant 64 van december 1992 is een verslag over deze informatiebijeenkomst opgenomen. Het plan omvatte de restauratie van vier panden aan de Pieterskerkchoorsteeg, vier panden aan de Langebrug en van 1 woning op het binnenterrein. Verder werd een nieuw, vier verdiepingen hoog woonblok geprojecteerd tussen het Speckhof en de huizen van de Langebrug. Voor de restauratieplannen bleek onder de 38 aanwezigen grote waardering te bestaan, maar de nieuwbouwplannen stuitten op bijne unanieme kritiek.

Ook het plan om een grote horecavestiging te bouwen kon geen genade vinden in de ogen van de omwonenden.

Inmiddels hebben zich enkele nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. Onder invloed van de -ook door de wijkvereniging geuitekritiek zijn de nieuwbouwplannen fors bijgesteld. Op 2 februari j.l. zijn de aangepaste plannen in het Gulden Vlies gepresenteerd. In antwoord op de door velen geuite bezwaren tegen de bouwhoogte is het bouwblok aan de Gekroonde Liefdepoort gewijzigd en één verdieping lager geworden. Om toch het geplande aantal woningen te halen heeft de architect elders op het binnenterrein een zelfde blok nieuwe woningen gepland. De wijkvereniging heeft in een brief laten weten de verlaging van het grootste bouwblok toe te juichen. Maar dat betekent niet dat de vereniging instemt met het 2e blok op het binnenterrein. Er blijft nu bijna geen plaats meer over voor een binnentuin. De horecavestiging is in de nieuwe plannen kleiner geworden, maar meet nog altijd 250 m². De wijkvereniging handhaaft zijn bezwaren tegen horeca op het binnenterrein: dit is vragen om moeilijkheden in de toekomst. Een horeca-vestiging dient beperkt te worden tot de begane grond verdieping van een van de te restaureren panden, een uitbouw of terras op het bin-

nenterrein zal gegarandeerd overlast voor de omwonenden met zich brengen.

Op 24 februari tenslotte heeft de Monumentenbeheercommissie zich eveneens tijdens een openbare vergadering over de bouwplannen gebogen. De belangstelling was ook nu weer groot: veel omwonenden waren aanwezig en vertegenwoordigers van de Vereniging Oud-Leiden, van de Bond Heemschut en natuurlijk van uw wijkvereniging. De voorzitter zette uiteen op welke aspecten de Commissie de plannen dacht te gaan beoordelen. Te weten:

- de effecten die te verwachten waren voor de monumentwaarde van de monumentale panden
- redelijke eisen van welstand, met name de aanvaardbaarheid van de plannen in relatie tot de reeds aanwezige bebouwde omgeving.

Bob van Beek, restauratiearchitect, lichtte daarna nog eens, aan de hand van een maquette, het hele bouwproject toe. Daarna was het woord aan de omwonenden die er nog steeds blijk van gaven het niet met de nieuwbouwplannen eens te zijn. En dat betrof nog maar een deel van de 27 bezwaarschriften die er reeds ingediend waren van de 10 overige brieven die bij de Commissie waren binnengekomen. De vraag werd gesteld of er al onderzoek gedaan was naar de bouwgeschiedenis van het voormalige complex. Het gaat hier tenslotte om een van de oudste stukken van Leiden. Architect Van Beek moest bekennen dat men hier nog niet aan was toegekomen, en dat er trouwens ook geen geld voor beschikbaar was. Realiseert men zich eigenlijk wel voldoende de grote waarde van dit unieke stukje Leiden, vroeg een vertegenwoordiger van de Vereniging Oud-Leiden. Heeft de gemeente niet vanaf het begin een te afwachtende houding aangenomen, en gereageerd op de gebeurtenissen in plaats van er leiding aan te geven? Dit blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat er twee afzonderlijke bouwvergunningen worden afgegeven, één voor het restauratiedeel en één voor de nieuwbouw. Op die manier wordt het voor buitenstaanders wel heel moeilijk om het plan als geheel te beoordelen en bij te sturen.

De Commissie is er nog niet uit. Ze denkt nog enige tijd nodig te hebben om alle relevante feiten en omstandigheden te bestuderen. Duidelijk is dat het nieuwbouwplan door de aanwezigen onaanvaardbaar wordt geacht. De commissie zal, zo besluit het verslag 'dit gevoel overbrengen aan het gemeentebestuur. Daarbij zal ook door de commissie gewezen worden op de noodzaak van een stedenbouwkundig kader'.

Een van de commissieleden zei het die avond nog wat kernachtiger: Er is in deze plannen geen spoor van visie aanwezig.

J.Cr.

JAARVERSLAG 1992

Op 1 januari 1992 was het bestuur als volgt samengesteld:

mw. A.W. Wamsteker-Meijer, voorzitter
C.F. van der Schaaf, penningmeester
L.J.A. Pijnacker,
mw. P. Schölvinc, J. Creyghton,
H. van Gelderen.

De heer Vos, secretaris, legde zijn functie in september 1991 neer, waarna de heer Gerritsen optrad als waarnemend secretaris. De heer Pijnacker legde zijn functie neer omdat voor hem de maximale termijn van zes jaar was verstreken.

In de Algemene Ledenvergadering, die op 12 februari 1992 plaats vond, werden de heren E. Brons en J.J.M. Gerritsen op voordracht van het bestuur als nieuwe bestuursleden benoemd, zodat het bestuur eind 1992 als volgt was samengesteld.:

mw. A.W. Wamsteker-Meijer, voorzitter
J.J.M. Gerritsen, secretaris
C.F. van der Schaaf, penningmeester
mw. P. Schölvinc, J. Creyghton,
H. van Gelderen,
E. Brons.

Op bovengenoemde Algemene Ledenvergadering werd de ingediende Begroting 1993 door de leden aanvaard. Hoofdonderwerp was de conceptreactie van het bestuur over de projectnota autoluwe binnenstad. Met enkele aanvullingen werd deze reactie door de ledenvergadering goedgekeurd. Andere onderwerpen die ter sprake kwamen: Vredesmonument, horecabeleid en bouwplannen.

Het verslag van deze vergadering is gepubliceerd in de Hart van de Stad Krant nr. 62 van juli 1992.

In het verslagjaar 1992 waren de belangrijkste onderwerpen voor het bestuur: verkeer en parkeren, diverse bouwplannen/inrichtingsplannen en uiteraard de horeca.

Verkeer en parkeren

Op 3 februari '92 organiseerde het bestuur een forumdiscussie met als thema "Met de wijkbewoners Verkeersbeleid maken" aan de hand van 5 stellingen. Forumleden waren wethouder Walenkamp, mw. Deutekom, bewoonster, de heren Van der Zee en Burgy, beiden bewoner én eigenaar van een bedrijf en de heer Wittop Koning namens de notaris- en advocatenkantoren van het Rapenburg. Als voorzitter trad de heer mr. P. Olivier aan.

Er waren zo'n 75 bewoners aanwezig. De heer Walenkamp complimenteerde het bestuur met de voorbereiding en de organisatie van dit forum. Een verslag van deze discussieavond stond in de Hart van de Stad Krant nr. 61.

In 1992 werd tevens het parkeerregiem uitgebreid. Onze wens om de gehele Academiewijk bij de uitbreiding te betrekken, werd om financiële redenen niet gehonoreerd. Wel lukte het ons de Papengracht volledig tot vergunninghoudersgebied te promoveren. Het Rapenburg tussen Houtstraat en Kloksteeg werd behouden als parkeermetergebied.

De plaatsing van de rode kop-meters op de Pieterskerkgracht en op het Rapenburg bij de Kaiserstraat blijven gehandhaafd. Evaluatie over teveel zoekverkeer hierdoor moet nog plaats vinden.

Inzake de autoluwe binnenstad kan gemeld worden dat het bestuur na goedkeuring door de ledenvergadering op 7 mei haar reactie aan de gemeente heeft doen toekomen. Daarnaast is er van de wijkverenigingen in de binnenstad een gezamenlijke reactie geweest.

Bouw- en inrichtingsplannen

Op het aangepaste bouwplan Kaiserstraat is mede namens bewoners uit die buurt bezwaar aangetekend. Het bezwaar is slechts gedeeltelijk gehonoreerd. Op 11.6.1992 hebben B & W de bouwvergunning afgegeven. Sindsdien is er echter nog nauwelijks een spade in de grond gestoken. De plannen voor het Vredesmonument hebben de nodige weerstand opgeroepen.

Plaatsing bij het Van der Werfpark is dankzij bezwaar van omwonenden en wijkvereniging voorkomen. Een tweede bezwaar tegen de huidige plaats had geen effect. In februari schreven B & W dat ons

bezwaar tegen het kostbare Schilderspleintje door de raad niet was gehonoreerd en dat met de uitvoering "binbnekort" zou worden begonnen. De inrichting is echter nog steeds niet klaar!

Het Sleutelhofproject heeft uitgebreid in de wijkkrant van juli gestaan. De overleggroep is pas één keer bijeengewoest (15/10). Inhoudelijk was het meer info over de stand van zaken dan werkelijk overleg. De winkeliers maakten duidelijk dat zij slechts instemmen als er een parkeergarage in de directe omgeving komt. Tegen de plannen voor het Groencomplex

KOOYKER

sinds 1863

Boekhandels:
Breestraat 93, 2311 CK Leiden.
Tel. 071-160500.

Leidse Plein AZL
Rijnsburgerweg 10, 2333 AA Leiden.
Tel. 071-160515.

KLOKSTEEG 7
2311 SK LEIDEN
TEL. 071-125024

DAGELIJKS GEOPEND
VANAF 17.00 UUR

(wijkkrant nr. 64, dec. '92) leefde veel bezwaar bij bewoners. Ons bezwaar richtte zich voornamelijk tegen de horecabestemming van het binnengebied en tegen het ontbreken van parkeervoorzieningen. Vervolg in 1993.

Begin december was er een info-avond over de herinrichting Garenmarkt tot parkeer/-evenementenplein. De bewoners gaven de voorkeur aan een autovrijplein en ontwikkelden een autovrije variant, die afgezien van het woonblok, de steun van de wijkvereniging kreeg. De beslissing valt in 1993.

Horeca

De voorzitter heeft deel uitgemaakt van de begeleidingscie. Horecabeleid. Tussen de partijen bestond geen overeenstemming over de evaluatie van het beleid. Gemeente en Horeca waren vrij positief. Bij de wijkverenigingen bestond twijfel aan het algemene sluitingstijdstip van 3 uur en aan de controle daarop door de politie. Wij zijn blijven aandringen, dat ook aandacht besteed wordt aan de flankerende problematiek: parkeeroverlast en fietsen. De meerderheid van de Cie. besloot tot een experiment van één jaar met sluitingstijd om 3 uur voor iedereen. De wijken bleven problemen zien. Toen de raadscommissie besloot het experiment door te zetten, kwam er met name vanuit de Stationsbuurt zoveel protest, dat men geschrokken terugkrabbelde. Tot zover het horecabeleid.

Diversen

- De wijkvereniging was ook dit jaar met een stand op de uitdaging vertegenwoordigd.
- Op Koninginnedag organiseerden we een concert in de Taffehzaal met medewerking van de Streekmuziekschool Leiden e.o.
- Eind van het jaar werd een schootcomputer aangeschaft voor algemeen gebruik. Het beheer berust bij de secretaris.

Leden

In de loop van 1992 werden 18 leden uit het ledenbestand verwijderd omdat ze hetzij bedanken voor het lidmaatschap of verhuisden naar een adres buiten de wijk. Daartegen melden zich 10 nieuwe leden aan. Het aantal leden kwam daarmee eind 1992 op 157.

	<p>SPECIAALZAAK VOOR THERAPEUTISCHE ELASTISCHE KOUSEN BANDAGES, MEDISCHE HULPMIDDELEN</p> <p>Mevr. J.J. Dickhoff v.d. Linden</p> <p>Ziekenfondsleverancier Geopend maandag 13-17 uur, dinsdag t/m vrijdag van 9-17 uur of na telefonische afspraak. Doenzastraat 27 2311 HA Leiden Tel. 071-132745</p>
---	--

<p>DRUKKERIJ • ZETTERIJ • REPROSERVICE</p> <p>van der Linden</p> <p>OFFSET • LICHTDRUK • FOTOCOPIE • LEIDEN</p> <p>Vliet 4^a-6 2311 RE Leiden Tel. 071-120815 Fax 071-133006</p>

Programma Pieterskerk

april 1993

za 17	} Nationaal Museum	10.00-17.00
zo 18	} Weekend	10.00-17.00
za 24	Rommelmarkt	10.00-17.00
zo 25	Pieterskerklezing	14.00-15.00
ma 19	t/m Ikonen	{ 13.30-16.00
vr 23		{ 19.00-21.00

mei 1993

zo 02	LPMG Koffieconcert	12.00
ma 03	Augustinus, eeuwfeest	14.00
	COV Con Amore, generale	19.30-23.00
di 04	COV Con Amore	20.30-23.00
	G. Verdi: "Messa di Requiem"	
za 14	Webster University	
	Graduation Ceeremony	14.00
za 15	Rommelmarkt	10.00-17.00
wo 19	Diner (optie)	18.00-
za 22	Ronde Tafel	14.00
ma 31	rondleiding	15.00

juni 1993

vr 04	Fokker Space Systems	18.00-01.00
za 05	Belgische markt (optie)	10.00-24.00
ma 14	} associatie voor	17.30-22.30
di 15	} praktijkexamina	17.30-22.30
wo 16	}	17.30-22.30
za 26	symposium Pithecanthropos	14.00-19.00

juli 1993

vr 02	bruiloftsfeest	17.30-01.30
wo 07	symposium Assyriologie	09.00-24.00

Elke zaterdag in juli
Langs Leidse Kerken 10.00-17.00

Verder elke zondag Rondleiding 15.00

Laatste nieuws!

Groencomplex

Het streven is om het na de 2e ronde opnieuw aangepaste bouwplan maandag 19 april in een gezamenlijke vergadering van de welstandscommissie en de Monumentenbeheercommissie te brengen. Of deze datum gehaald wordt is nog niet zeker, omdat het plan nu (8/4) nog niet binnen is. Het aangepaste bouwplan zal of op 29 april, of op 12 mei in de raadscommissie voor volkshuisvesting en ruimtelijke ordening aan de orde komen. Voor die tijd zal het aangepaste bouwplan getoond worden aan de omwonenden. Er zal een notitie gemaakt worden waarin ingegaan wordt op de bezwaarschriften.

	<p>Leids schilder- en tekengenootschap</p> <p>"ARS AEMULA NATURAE"</p> <p>Dag- en avondkursussen</p> <ul style="list-style-type: none"> - akwarelleren - modeltekenen - boetseren - tekenen - etsen - schilderen <p>Pieterskerkgracht 9, Leiden Inlichtingen: Tel.: 071-14 07 84</p>
--	---

Quintus

Studentenvereniging Quintus is in onderhandeling met de PTT over aankoop van de voormalige telefooncentrale aan de Boommarkt/Breestraat om daar haar verenigingsruimte te vestigen. De gemeente staat in principe niet onwelwillend tegenover deze plannen, mits aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt.

Zo zou er een goede fietsenstalling aan de Boommarkt moeten komen en zou er woonruimte gereserveerd moeten worden aan de representatieve Breestraatzijde. Mochten de plannen doorgaan dan zal de wijkvereniging in ieder geval eisen, dat de ingang van de sociëteitsruimte ook aan de Boommarkt komt, zodat er nog niet meer overlast komt in de Breestraat (de Harmonie!). De ingang aan dezelfde straat als Minerva vraagt om moeilijkheden.

Gravensteen

Het bestuur heeft in 2 vergaderingen van de Monumentenbeheercommissie bezwaar aangekend tegen de plannen van de Universiteit tegen het dicht maken van de galerij van het Gravensteen op het Gerecht. We achten dit een grove aantasting van het aanzicht van deze historisch zo belangrijke plek. Immers vanaf de galerij keken schout en schepenen toe op de voltrekking van vonnissen op het Gerecht. De kleinst mogelijke meerderheid van de cie. vindt dichtmaken niet bezwaarlijk. Echter is het voorstel speciaal onder de aan

dacht van wethouder Van Rij gebracht. Naar verluidt zou hij ons standpunt delen. Of het College van B & W er net zo over denkt is thans nog niet bekend.

LEDENVERGADERING

In tegenstelling tot het bericht in de vorige wijkkrant zal de **ALGEMENE LEDENVERGADERING** plaatsvinden op maandag 26 april 1993. De voorzitter blijft voorlopig nog aan zodat er geen bestuursverkiezing nodig is.

Plaats: Ars Aemula Naturae, Pieterskerkgracht 9, aanvang 20.30 uur.

AGENDA

1. Opening
2. Verslag van de Algemene Ledenvergadering d.d. 7 mei 1992, gepubliceerd in de Hart van de Stad Krant nr. 62 van juli 1992.
3. Mededelingen en ingekomen en uitgegane stukken.
4. Jaarverslag 1992
Gepubliceerd in dit aprilnummer van de Hart van de Stad Krant, nr 65.
5. Financieel jaarverslag
De penningmeester zal het financieel jaarverslag mondeling presenteren.

Caud'Art
SCHOONHEIDSSALON

Jacqueline van Heteren
Lange Brug 30
2311 TM LEIDEN
071 - 122 395

académie
scientifique de beauté - Paris

Op 4 april j.l. is het Wagenmakerij museum weer opengegaan. De heer Pauw van de fa. Vlijm demonstreerde de nieuwe scharensleep, die dank zij een bijdrage van Deloitte en Touche, Accountants kon worden aangeschaft.

Foto: M. Schra

6. Begroting 1994
Het bestuur vraagt uw instemming met de Begroting 1994; presentatie door de penningmeester.
7. Wat verder ter tafel komt
8. Rondvraag
9. Sluiting

Joop Gerritsen, secretaris

MILIEUTIPS van de Reiniging

Verpakkingen

Op de meeste groenteafdelingen in de supermarkt kunnen we kiezen tussen voorverpakte groente en groente die we zelf moeten wegen. Voorverpakte groente en fruit leveren meer afval op. Bovendien zijn veel levensmiddelen door de natuur al verpakt. Komkommers, appels, sinaasappelen en dergelijke. Waarom zou u daar nog weer een plastic jasje omheen aanschaffen?

Plastic

plastic is een milieu-onvriendelijke stof. Vaak is plastic dat biologisch afbreekbaar heet te zijn toch heel moeilijk af te breken. Huishoudelijk plastic kan ook nog niet hergebruikt worden. Dat komt omdat er zoveel soorten plastic in omloop zijn. Als die bij elkaar komen en gesmolten worden, ontstaat een broos, nauwelijks te gebruiken plastic. Daarvan worden bijvoorbeeld wel kleerhangers en bermpaaltjes gemaakt, maar daar is ook geen eindeloze vraag naar. Minder plasticverbruik is een oplossing. Zelf een tas meenemen als u boodschappen gaat doen. Minder verpakkingsmaterialen kopen. Minder afval hebt u zelf in de hand!

Frisdrank

Frisdrank met prik zat vroeger alleen in glazen flessen met statiegeld. Alleen achter glas bleef het koolzuur en dus de prik behouden. In 1987 kwam een nieuwe kunststof fles op de markt die dat ook kon. Deze PET-flessen konden alleen niet opnieuw worden gebruikt. In 1989 kwam een hervulbare variant. Er wordt één gulden statiegeld op geheven en het is een redelijk alternatief voor de zwaardere glazen fles. Koop liever geen plastic flessen die je niet terug kunt brengen, zoals voor azijn, olie of limonadesiroop. Glas is het alternatief.

Koffiemelkkuipjes

Koffiemelk komt u in de winkel in allerlei verpakkingen tegen. De absoluut milieuonvriendelijkste verpakking is het kuipje. Het is gemaakt van aluminium. Aluminiumproductie is een energieverblindende aangelegenheid. Recyclen is onmogelijk omdat het aluminium (nog) niet uit het afval kan worden gescheiden. Bovendien zitten de kuipjes met z'n achten in een PVC-bakje, met daaromheen weer

een PVC-jasje. Bij de verbranding van dit plastic komen zeer gevaarlijke stoffen vrij. Koffiemelk in statiegeldflessen of de poedervariant is echt beter.

Blisters

Batterijen, aanstekers, pakjes kauwgom en aardappelschilmesjes zijn in de supermarkt en de warenhuizen bijna niet meer los te koop. Om diefstal te voorkomen zitten ze in een plastic vormpje op karton geplakt. Zo'n verpakking wordt 'blister' genoemd, het Engelse woord voor blaas. Voor het milieu is dit inderdaad een zeer pijnlijke verpakking, vooral omdat het vaak van PVC is gemaakt. In speciaalzaken zijn deze artikelen meestal gewoon los te krijgen. Dit is milieuvriendelijker en vaak nog goedkoper ook.

Sixpack

Een van de vreemdste verpakkingen is wel de sixpack. Dit is de plastic houder met zes ringen, waarin evenzovele blikjes hangen. Handig voor onderweg, maar zeer milieuonvriendelijk. En dat niet alleen omdat ze heel moeilijk door de natuur af te breken zijn. De sixpack wordt heel vaak gewoon weggegooid. Dit zwerfvuil kan dan een gevaar opleveren voor de dieren, bijvoorbeeld duikende watervogels, zoals meeuwen of sterns. Ze raken erin verstrikt en stikken of zijn een makkelijke prooi voor andere dieren.

De blikjes die erin hangen zijn milieuonvriendelijk. Ze geven bijvoorbeeld onnodig afval. Koop liever statiegeldflessen. Ze zijn in de supermarkt ook te koop in kartonnen sixpacks. Misschien iets zwaarder, maar wel minder slecht voor het milieu. Karton kan worden afgebroken. U kunt het ook bewaren voor de papierbak.

Wegwerpservies

Makkelijk voor op de camping of bij een tuinfeest. Maar ook onnodig veel afval. Meermalig bruikbaar servies heeft uiteindelijk minder milieubezwaren (het enige nadeel is het afwasmiddel dat eraan te pas moet komen om het te reinigen). Aan milieuvriendelijker wegwerpservies wordt op dit moment nog gewerkt. Het wordt gemaakt van eiwit en zetmeel. Dit servies zou met het GFT-afval mee kunnen en gecomposteerd kunnen worden. Wanneer het op de markt komt en of het inderdaad zo milieuvriendelijk is moet dan nog blijken.

Plastic bekertjes

In Nederland worden jaarlijks drie miljard bekertjes weggegooid; van plastic of van papier met een plastic laagje. Ongeveer één miljard daarvan in de huishoudens. Nadelen zijn dat de afvalberg verder groeit en dat het plastic niet of slecht afbreekbaar is. Neem liever een beker van glas of steen (of duurzaam plastic). Thuis, op vakantie en op het werk.

Minder afval heb je zelf in de hand!

Keukenfolie

Folies voor huishoudelijk gebruik kunnen gemaakt zijn van aluminium, polyeth(yl)een of PVC. Aluminiumfolie is het slechtst. Om het te maken is veel energie nodig en het bauxiet waarvan het wordt gemaakt is een schaarse grondstof. PVC is ook niet best, vooral door het gebruik van chloor. Bovendien is het nauwelijks af te breken in de natuur. Polyetheen- of polyethyleenfolie is van de drie het minst slecht.

Het opbergen van restjes en dergelijke in afsluitbare bakjes of schaaltes is voor het milieu natuurlijk de beste oplossing.

DIVERSE TIPS**Bloemen**

Bloemen houden van mensen, maar het milieu houdt niet van alle bloemen. Bij de commerciële teelt van snijbloemen wordt ontzettend veel mest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De vervuiling van bodem, water en lucht is daardoor echt enorm. Voor veel mensen worden de bloemen nog mooier als ze geveerd zijn. Het milieu is daar minder blij mee. Er worden wel planten gemaakt om de teelt minder milieuvriendelijk te maken. Voorlopig zijn

populaire bloemen als de chrysant, dahlia, lelie, hyacint, iris, orchidee, gladiol, blauwe anjer en tulp bij het milieu niet geliefd. Beter is het om de bloemetjes zelf buiten te zetten. U kunt ze dan altijd later plukken en binnenzetten.

Biologisch afbreekbaar

De term biologisch afbreekbaar zegt meestal niet zo veel. Bacteriën kunnen een stof afbreken, ofwel 'opeten'. De stof verliest zijn werking en er blijven meestal onschadelijke reststoffen over.

Als wasmiddelen biologisch afbreekbaar zijn, slaat dat meestal alleen op de wasactieve stoffen, ofwel de zepen die het wasmiddel bevat, en niet op de overige toevoegingen. Die toevoegingen (bleekmiddelen, waterontharders, enzymen e.d.) vormen vaak een aanzienlijke belasting voor het milieu.

Daarbij komt nog dat biologisch afbreekbaar niets zegt over de tijd die nodig is voor de afbraak van stoffen. Bij de afbraak is zuurstof nodig die waterplanten en -dieren ook hard nodig hebben. Als het jaren duurt voor een stof afgebroken is gaat veel zuurstof verloren. Dus ook al is een stof biologisch afbreekbaar, gebruik er toch zo min mogelijk van.

Het Bestuur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west
is als volgt samengesteld:

Mw. A.W. Wamsteker-Meijer	voorzitter	Nieuwsteeg 23	tel. 124341
J.J.M. Gerritsen	secretaris	Rapenburg 20	tel. 120072
C.F. van der Schaaf	penningmeester	Pieterskerkchoorsteeg 23	tel. 122459
Mw. P. Schölvinc	lid	Rapenburg 109/a	tel. 132612
J. Creyghton	lid	Papengracht 20a	tel. 122269
H. van Gelderen	lid	Vliet 7	tel. 141146
E. Brons	lid	Nieuwsteeg 10b	tel. 140323

Bij deze geeft (naam):..... telefoon:.....
adres:..... postcode:..... met ingang van:
zich op als lid/donateur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en
Levendaal-west, en verklaart de contributie/donatie (*) ad fl. te hebben

overgemaakt op de giro/bankrekening van de vereniging.

Leiden,.....
(datum) (handtekening)

postgironummer: 3664416 bankrekeningnummer: 33 55 58 402 (Rabo)

(*) contributie fl. 10,- per jaar per gezin